

CURSUS Mesker XI

Behandeling van de schrijfontwikkeling en schrijfstoornissen volgens Mesker en aanverwante ontwikkelingsstoornissen.

PROGRAMMA

Tien studiedagen: De cursus vindt plaats in Eindhoven op zaterdagen van 10-16.30 u, start op zaterdag **24 februari 2024** en gaat maandelijks- behoudens zomer- en kerstreces- door.

De daarop volgende lesdagen zijn op 23 maart, 20 april, 25 mei, 7 september, 5 oktober, en 9 november; in 2025 op 11 januari, 8 februari en 15 maart. De datum van het examen ligt nog niet vast.

Van de 10 studiedagen worden er 8 door Wally van Grunsven gegeven; zij geeft intensieve lessen betreffende de diagnostiek: de achtergrond van de ontwikkeling van de lateralisatie, het uitvoeren van testen en behandeling volgens Mesker met het meskerbord. Zij zal geassisteerd worden door de docenten Annie Verhulst en Elly Castelijns, meskerspecialisten..

Charles Njiokiktijen en Ank Verschoor geven 2 studiedagen over gedragsneurologie: belangrijke neurale netwerken; motorische problemen bij kinderen; differentiële diagnose & comorbiditeit; spraaktaalstoornissen en het verband met dyslexie, lateralisatie, autisme en aandachtsstoornissen.

VOOR WIE?

Vanwege het interactieve karakter zal de cursus gegeven worden voor een beperkt aantal deelnemers. De cursus is bedoeld voor hen die direct betrokken zijn bij de diagnostiek en behandeling van kinderen met stoornissen in de lateralisatie en de praxie: ergo-, fysio- of kinesitherapeuten, logopedisten, remedial teachers en orthopedagogen.

DOCENTEN:

Dr. Charles Njiokiktijen, (neuropsychiater en kinderneuroloog n.p.) heeft gepubliceerd over de neurologische organisatie van de motoriek, de handelingen en de taal. Hij gaf over deze onderwerpen lezingen en workshops in Europa, de VS en Azië. Publicaties: zie www.suyi.nl

Mevr. Wally van Grunsven (orthodidact en meskerspecialiste) gaf cursussen en lezingen over lateralisatiestoornissen aan de universiteit van Leuven, faculteit voor bewegingswetenschappen; tussen 2000 en 2019 gaf zij de hier aangekondigde cursus in Leuven, Zeist, Amsterdam en Eindhoven. Zij was docente bij post-HBO opleidingen ergotherapie in Groningen en fysiotherapie in Heerlen. Ze gaf les bij de stichting SON te Utrecht. Ook was ze verbonden aan het I.I.E.S.(Institut International d' Education Spécialisée) te Genève. In mei 2009 gaf zij een workshop in Verona, Italië.

Mevr. Drs. Ank CA Verschoor (ergotherapeut en klinisch psycholoog), was werkzaam bij het behandelteam van de Stichting Dysphatische Ontwikkeling te Amsterdam en heeft een eigen praktijk. Publicaties: zie www.suyi.nl.

De docenten organiseerden het symposium 'Van evolutie en ontwikkeling naar schrijven', 24 november 2017 te Amsterdam ter gelegenheid van het verschijnen van:

- Van Grunsven W & Njiokiktijen C (2017) *Het schrijven: didactiek en behandeling van stoornissen. Meskers ontwikkelingsneuropsychologische concepten*. Amsterdam, Suyi Publicaties.

Publicaties verwerkt in *Het schrijven...*:

- Van Grunsven *et al.* (2003) Ontogenetic trends in gnostic hand function in 3- to 12-year-old children. *Perc. Motor Skills*, 96, 1043-1061.
- Van Grunsven *et al.* (2009) Ontogenesis of laterality in 3- to 10-year-old children: increased unimanual independence grounded on improved bimanual motor function. *Perc. Motor Skills*, 109, 3-29.
- Njiokiktijen C, van Grunsven W, Oosterbosch E *et al* (2021) Involuntary Left-Right Antagonism: a Supposed Archaic Sign of Neural Immaturity? *Hum Physiol* 47:489-97

INHOUD

De dominantie van één hersenhelft berust hierop dat na normale lateralisatie voor de spraak-taal in de eerste jaren, het schrijven en lezen zich meestal ontwikkelt in de linkerhersenhelft: een speciale organisatie van de schorsvelden, waardoor het taalgebruik, in de ruimste zin van het woord, een specifieke functie van die hersenhelft wordt (**zie leerdoelen, z.o.z.**).

Het onderkennen van neurale netwerken voor handelingen is begonnen met de 19e eeuwse systeemneurologie. Sinds Broca en Wernicke in de 19e eeuw en Liepmann in de 20e eeuw stelden dat de linkerhersenhelft voor de formele aspecten van spraak-taal en handelingen dominant is (zg. instrumentele systemen), is er door neurologen en neuropsychologen hier en in de VS veel toegevoegd aan die kennis. Men heeft bijvoorbeeld een aantal wezenlijke verschillen gevonden tussen de hersenhelften (Sperry). Toen Liepmann in het begin van de 20e eeuw de neurologie van de handelingen (praxis) beschreef, begon het tijdperk van de neuropsychologie, de neurologie van 'hogere' corticale hersenfuncties. De belangrijkste ontdekking aan het eind van de 20e eeuw is die van het spiegelneuronsysteem in Parma, Italië (Rizzolatti, Gallese).

De cursusleiding is van mening dat de behandeling van schrijfstoornissen ingebed moet worden in een bredere kennis van de neurologie van bewegingen, handelingen en de taal (spreken, schrijven en lezen) en het onderzoek daarvan; ook andere comorbiditeit is belangrijk Dit wordt uitvoerig besproken, en met films toegelicht (**zie verder leerdoelen**).

LEERDOELEN:

Het doel van de cursus is het zelfstandig kunnen diagnostiseren en behandelen van afwijkende lateralisatie bij met name schrijfstoornissen [lit: zie Van Grunsven e. a. z.o.z].

Voorop staat de neurologische organisatie en de ontwikkeling van het schrijven; in samenhang hiermee de ontwikkelingsneurologie van de handmotoriek. Het onderzoek van de schrijfmotoriek en de behandeling van stoornissen gebeurt door middel van het dubbelzijdige meskerbord. De cursist leert hiermee omgaan en krijgt inzicht in de bovengenoemde achtergronden.

De ontwikkeling van archaïsche slurfmotoriek naar symmetrische motoriek, van symmetrische motoriek naar asymmetrische motoriek en optimale cerebrale lateralisatie, het stadium van dominantie, wordt onderzocht met behulp van de 'Psycho-motor Dominance Test'.

Met de Griptest wordt de ontwikkeling nagegaan van de gnostische sensorische functies van de vingers en de duimen.

Beide tests en de orthodidactische consequenties van deze zienswijze op de ontwikkeling worden uitvoerig behandeld.

Het onderzoek van motoriek en handelingen in het algemeen is voor de beroepsbeoefenaar in de dagelijkse praktijk van belang en wordt behandeld.

De ontwikkelingsstoornissen autisme, dysfatische ontwikkeling, aandachtsregulatiestoornissen (ADHD) en DCD/ontwikkelingsdyspraxie, alsmede de daaruit voortvloeiende gedragsproblemen komen als comorbiditeit vaak samen voor en hangen functioneel samen. Deze samenhang wordt behandeld. Het begrip DCD in DSM-5 wordt voor de praktijk nader uitgewerkt.

AANMELDING: eerst per e-mail alvorens te betalen via vgwally@gmail.com

DEELNAMEKOSTEN: De kosten voor de cursus bedragen € 1.550, (incl. koffie, thee en lunch). **Deelnemers krijgen de boeken:** *De menselijke hand* en *Kunnen en Niet-kunnen* van Mesker, *Het schrijven: ...* van Grunsven & Njiokiktjien en *Mond en handen: abstracte instrumenten van de geest* van Njiokiktjien. Verder capita selecta uit *Gedragsneurologie van het kind* van Njiokiktjien.

De boeken bevatten de lesstof en liggen klaar op de eerste studiedag.

Aanbetaling tot 15 januari 2024 van € 100,- administratiekosten geldt als inschrijving.

Het overige cursusgeld moet voor aanvang van de cursus overgemaakt zijn. Bij annulering voor aanvang restitutie van het hoofdbedrag minus € 100.

Tussentijds beëindigen van de cursus wordt op verzoek gevolgd door restitutie van het proportionele restbedrag.

Bijdrage overmaken t.n.v. Stichting Kinderneurologie te Amsterdam op IBANnummer NL10 ABNA 0464 7827 67 – BIC= ABNANL2A met vermelding van 'Meskerkursus XI'.

Van de bijdrage kunt u € 30 aftrekken indien u *Het Schrijven ...* al heeft en € 10 per boek minder voor de 3 andere boeken.

LOCATIE: ten huize van docent Annie Verhulst Eksterlaan 13 5613 CE Eindhoven. Tel. +31 6 3004 4207.

Bereikbaarheid: vanaf Station NS Eindhoven 15 minuten lopen.

Auto: Men kan bij de lokatie betaald parkeren.

ACCREDITATIE: geen/resp. zelf aanvragen met deze folder.

CURSUS

Behandeling van de schrijfontwikkeling en schrijfstoornissen volgens Mesker en aanverwante ontwikkelingsstoornissen.

DOOR

**Wally van Grunsven
&
Dr. Charles Njiokiktjien**

Eindhoven

Stichting Kinderneurologie, cursusaanbieder te Amsterdam

Zie ook www.Meskertherapie.org